

اندازه‌گیری و تحلیل بهره‌وری عوامل تولید در صنایع استان اصفهان (با تأکید بر برنامه اول توسعه کشور)

نویسنده: دکتر اکبر توکلی و فرزاد کریمی*

چکیده

در این تحقیق بهره‌وری جزیی و کلی عوامل تولید صنایع استان اصفهان براساس کد دو رقمی طبقه‌بندی یین‌المللی فعالیت‌های صنعتی (ISIC) طی دوره (۱۳۵۱-۷۲) مورد محاسبه و بررسی قرار گرفته است. نتایج تحقیق نشان می‌دهد که متوسط بهره‌وری جزئی نیروی کار در کل صنایع در طی دوره مورد بررسی ۱/۴ میلیون ریال در سال می‌باشد. بالاترین حد بهره‌وری نیروی کار ۸/۶ میلیون ریال در سال و مربوط به صنایع شیمیایی و کمترین آن مربوط به صنایع چوب با ۲/۲ میلیون ریال در سال است. روند تحولات بهره‌وری نیروی کار در طی دوره در کل استان تقریباً ثابت مانده و از سال ۱۳۶۸ (ابتدای برنامه اول توسعه) رشد قابل توجهی داشته اما صنایع شیمیایی و نساجی در طی این دوره دارای رشد منفی بوده‌اند. متوسط بهره‌وری جزیی سرمایه در کل صنایع در طی دوره مورد بررسی ۲/۱ میلیون ریال در سال می‌باشد. بیشترین بهره‌وری جزئی سرمایه مربوطه به صنایع فلزات با ۱۲/۳ میلیون ریال در سال و کمترین مربوط به صنایع غذایی با ۰/۸ میلیون ریال در سال بوده است. در طی برنامه اول اکثر صنایع با رشد بهره‌وری سرمایه مواجه گردیده‌اند ولی صنایع شیمیایی در این دوره رشد منفی را نشان می‌دهد. محاسبه

*- دکتر اکبر توکلی عضو هیأت علمی دانشگاه اصفهان و فرزاد کریمی عضو هیأت علمی و معاون پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد مبارکه می‌باشند.

این مقاله برگرفته از طرح تحقیقاتی است که بنا به مجوز شماره ۷۳/۲۳۳۷۶ ۵/۳ مورخ ۷۸ دانشگاه آزاد اسلامی به انجام رسیده و مورد تأیید قرار گرفته است. مجری طرح آقای فرزاد کریمی و همکار آقای دکتر اکبر توکلی بوده‌اند.

بهره‌وری کل نشان می‌دهد که صنایع فلزات در مقایسه با سایر صنایع استان بالاترین بهره‌وری را دارا بوده و پس از آن صنایع شیمیایی و نساجی در جای دوم و سوم قرار دارند.

۱- مقدمه

است. ریشه و علل عقب ماندگی کشورهای در حال توسعه به طور اساسی تحت تأثیر پدیده بهره‌وری پایین می‌باشد که منجر به درآمدهای سرانه و سطح زندگی پایین می‌گردد. کشورهایی که دارای سطح بالایی از بهره‌وری می‌باشند، درآمد سرانه بالایی هم دارند و فاصله اختلاف طبقاتی و توزیع نابرابر درآمد نیز در این گونه کشورها کمتر است.

استان اصفهان ۱۲/۷ درصد از کل ارزش افزوده بخش صنعت کشور را به خود اختصاص داده و پس از استان تهران در مرتبه دوم اهمیت قرار دارد. ۲۴/۷ درصد از کل شاغلین صنعتی کشور در بخش صنعت استان اصفهان فعالیت می‌کنند. این ارقام حاکی از جایگاه و اهمیت صنایع استان اصفهان در کشور است. لذا بررسی پیرامون موقعیت صنایع مختلف این استان از نظر بهره‌وری نهاده‌های تولید و مقایسه آن با یکدیگر از اهمیت خاصی برخوردار می‌باشد.

در این تحقیق هدف محاسبه و تحلیل بهره‌وری عوامل تولید در صنایع استان اصفهان می‌باشد. بدین منظور صنایع مختلف براساس کد دو رقمی طبقه‌بندی بین‌المللی فعالیت‌های صنعتی (ISIC)^۱

بهره‌وری ارتباط بین ستاده و داده را در فرآیند تولید مشخص می‌سازد و به عنوان یک عامل مهم در افزایش رشد و رسیدن به اهداف و آرمان‌های اقتصادی کشورها حائز اهمیت است. در اثر بهبود بهره‌وری نه تنها رشد و توسعه اقتصادی تسريع شده بلکه موازنۀ مثبت پرداخت‌های بین‌المللی نیز حاصل می‌گردد، کنترل قیمت‌ها فراهم شده و رقابت پذیری صنایع شدت می‌گیرد. (حکیمیان، ۱۳۷۲). بهره‌وری بر سطح استاندارد زندگی نیز تأثیر می‌گذارد. کشورهایی که نرخ رشد و سطح بهره‌وری بالاتری دارند از استانداردهای زندگی بالاتری نیز برخوردارند. رشد بهره‌وری هم‌جوار با رشد نهاده‌ها، بهبود استانداردهای زندگی را به همراه دارد. بین اشتغال و بهره‌وری همبستگی مثبتی وجود دارد به طوری که در اثر بهبود بهره‌وری بیکاری تشید نخواهد شد (وکیلی، ۱۳۷۰). بهبود بهره‌وری قدرت رقابت در صحنۀ جهان را نیز افزایش می‌دهد. اگر مقدار بهره‌وری نهاده‌های یک کشور در مقایسه با سایر کشورها پایین باشد حضور آن کشور در عرصه‌های رقابتی قابل تردید می‌شود. بهره‌وری پایین یعنی هزینه‌های تولیدی بالا و نتیجه از دست دادن قدرت رقابت در بازار بین‌الملل

۱- این طبقه‌بندی به این صورت می‌باشد: کد (۳۱): صنایع غذایی، کد (۳۲): صنایع نساجی، کد (۳۳): صنایع چوب، کد (۳۴): صنایع کاغذ، کد (۳۵): صنایع شیمیایی، کد (۳۶): صنایع کانی و غیر فلزی، کد (۳۷): صنایع فلزات اساسی، کد (۳۸): صنایع ماشین‌آلات، کد (۳۹): صنایع متفرقه.

محاسبه می‌شود.

بهره‌وری‌های جزئی دو نهاده مختلف نظیر نیروی کار و سرمایه در صنایع را می‌توان به ترتیب از روابط زیر بدست آورد [Apender, 1995]:

$$LP_i = \frac{V_i}{L_i} \quad (1)$$

$$KP_i = \frac{V_i}{K_i} \quad (2)$$

که در آن:

V: ارزش افزوده

L: تعداد نیروی کار

K: موجودی سرمایه

LP: بهره‌وری جزئی نیروی کار

KP: بهره‌وری جزئی سرمایه

i: نوع صنعت

می‌باشد. بهره‌وری کل از نسبت ستانده به متوسط نهاده‌های مورد استفاده به دست می‌آید. بهره‌وری کل از نسبت کندریک که به شکل زیر است،

محاسبه می‌شود [Baghel:& Pendse, 1997, P.41]

$$TFP_i = \frac{V_i}{\alpha_i K_i + \beta_i L_i} \quad \text{که } \alpha_i \text{ و } \beta_i \text{ به ترتیب سهم (یا کاشش) متوسط سرمایه و نیروی کار در فرآیند تولید در صنعت } i \text{ می‌باشند.}$$

سایر متغیرها مشابه روابط (1) و (2) هستند.

همانگونه که گفته شد جهت محاسبه سهم هر یک از نهاده‌ها و نقش آنان در تعیین بهره‌وری کل می‌توان از تابع تولید در صنعت استفاده کرد. شکل کلی تابع تولید در شرایط استفاده از دو نهاده L و K به صورت زیر است:

$$Q=F(K,L) \quad (4)$$

به طوری که $F_k > 0$ و $F_L > 0$ و $F_k > F_L$ و

نهاده‌های نهایی نهاده‌های

تقسیم و بهره‌وری‌های جزئی و کلی عوامل برای دوره زمانی ۱۳۵۱-۷۲ مورد محاسبه و تحلیل قرار می‌گیرند. سپس جهت بررسی و تعمیق در برنامه اول توسعه اقتصادی و اجتماعی کشور (۱۳۶۸-۷۲) وضعیت صنایع استان در طول سال‌های برنامه به صورت مجزا بررسی و عملکرد برنامه مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. آمار مورد استفاده از نتایج حاصل از سرشماری کارگاه‌های بزرگ صنعتی کشور توسط سازمان برنامه و بودجه استخراج و همگی به قیمت ثابت سال ۱۳۶۹ محاسبه شده‌اند.

۴- اندازه‌گیری بهره‌وری (جزئی و کلی)

در فرآیند تولید، نهاده‌های متنوعی به کار گرفته می‌شود، ولی در برآورد بهره‌وری، دو نهاده نیروی کار و سرمایه نقش بسزایی را به عنده دارند. برای این که مقدار بهره‌وری این نهاده‌ها را اندازه‌گیری کنیم نوع بهره‌وری جزئی و کلی محاسبه می‌شود. بهره‌وری جزئی نهاده از نسبت بین ستاده به یکی از داده‌ها به دست می‌آید، و بهره‌وری کلی عبارت از نسبت بین ستانده به متوسط نهاده‌های مورد استفاده در فرآیند تولید می‌باشد. در شرایط عدم استقلال بین نهاده‌ها به دلیل امکان جانشینی در تولید کاربرد بهره‌وری جزئی محدود گشته و محاسبه بهره‌وری کل جهت ارزیابی بهره‌وری در صنایع دقیق‌تر است. برای تعیین بهره‌وری کل می‌توان از تابع تولید در صنعت استفاده نمود. بدین منظور ابتدا فرم تابع تولید تعیین می‌گردد و با برآورد آن سهم هریک از نهاده‌ها و نقش آنان در بهره‌وری کل

تجزیه و تحلیل رفتار تولیدی صنعت، برآورده پارامترهای آن می‌باشد زیرا اینتابع غیر خطی بوده و از روش‌های معمول اقتصاد سنجی نمی‌توان به برآورد پارامترها دسترسی پیدا کرد. ولی از بسط تابع لگاریتمی رابطه (۵) حول و حوش $=0$ مبه طریق تیلور می‌توان به تابع تقریبی زیر دسترسی پیدا کرد [وکلی و نفر، ۱۳۶۸، فصل ۸] :

$$\ln Q \cong a_0 + \alpha \ln L + \beta \ln K + a_3 [\ln (\frac{K}{L})]^2 \quad (6)$$

به طوری که رابطه پارامترهای رابطه (۶) با رابطه (۵) به صورت زیر هستند:

$$a_0 = \ln A, \alpha = \delta, \beta = (1 - \delta), a_3 = \frac{\rho}{\rho} \delta (1 - \delta) \quad (7)$$

از بررسی پارامترهای تابع (۶) مشاهده می‌شود که اگر ضریب کشش (P) برابر صفر باشد در این صورت a_3 صفر می‌شود و همچنین کشش جانشینی واحد در تابع تولید ظاهر می‌شود. تابع تولید با کشش جانشینی ثابت برابر واحد موسوم به تابع کاب - داگلاس بوده و شکل زیر را دارد:

$$Q = AK^{\alpha}L^{\beta}, \alpha > 0, \beta > 0 \quad (7)$$

که اگر از تابع (۷) لگاریتم بگیریم و در تابع (۶) $a_3 = 0$ نیز در نظر گرفته شود این دو تابع با هم برابرند. در تابع (۷) پارامترهای α و β کشش‌های جزئی تولید (Q) نسبت به نهاده‌های L و K بوده و مجموع $\alpha + \beta$ بازگوکننده بازدهی تولید نسبت به نهاده‌های مورد استفاده است^۲.

K و L بوده و H ماتریس هشین در جهت تعیین شکل طبیعی این تابع می‌باشد. وقتی این ماتریس منفی معین باشد، شکل تابع مقعر و بازگوکننده منطقه اقتصادی تولید است [وکلی و نفر، ۱۳۶۸، فصل ۸].

در صنایع شکل تابع (۴) از نوع C.E.S است که طبق رابطه زیر دارای شرایط طبیعی (اقتصادی) می‌باشد [Kemme, 1987, P.9]

$$Q = A [\delta L^{-\rho} + (1-\delta)K^{-\rho}]^{-h/\rho} \quad (8)$$

$$-1 < \delta < 0 < h < \infty \quad A > 0$$

در این تابع متغیرها و پارامترها به صورت زیر می‌باشد:

Q : مقدار تولید

L : تعداد نیروی کار

A : ضریب فنی (ضریب مقیاس)

m : پارامتر ضریب جانشینی بین نهاده‌ها

δ : پارامتر توزیع

h : درجه همگنی تابع (معرف میزان بازدهی نسبت به مقیاس نهاده‌ها)

از ویژگی‌های تابع مذکور این است که کشش جانشینی نهاده‌های L و K برابر با $\frac{1}{1+\rho}$ است که از صنعتی به صنعت دیگر در تغییر است ولی مقدار آن در یک صنعت خاص ثابت بوده و به همین دلیل به این تابع تولید کشش جانشینی ثابت (C.E.S.) نیز گفته‌اند.

مشکل اساسی در استفاده از تابع تولید (۸) در

۲- فقدان آمار مربوط به موجودی سرمایه در صنایع مختلف یکی از مشکلات مهم در برآورد تابع‌های (۶) و (۷) می‌باشد. یکی از روش‌های متدالول در برآورد مقدار موجودی سرمایه از طریق رابطه زیر می‌باشد:

۳- شاخص‌های بهره‌وری

را در صنایع مختلف در طی دوره (۱۳۵۱-۷۲) نشان می‌دهد که با کمک رابطه (۱) محاسبه شده است. متوسط بهره‌وری نیروی کار در کل صنایع استان (ستون آخر جدول) برابر ۱/۴ میلیون ریال در سال ابتداء که در طی برنامه اول کشور این رقم به متوسط ۵/۶ میلیون ریال رسیده که از رقم متوسط ۱/۴ فراتر است. علت اصلی رشد بهره‌وری نیروی کار در کل صنایع در طی برنامه اول مديون صنایع فلزات است که در طی دوره ۱۳۶۸-۷۲ به حدود ۴ برابر افزایش رسیده است.

بالاترین حد بهره‌وری به صنایع شیمیایی مربوط می‌شود که متوسط ۶/۸ میلیون ریال در سال را در طی دوره مورد بررسی به خود اختصاص داده است. جدول شماره ۲ وضعیت بهره‌وری نیروی کار در صنایع را در مقایسه با یکدیگر به صورت رتبه‌بندی به نمایش می‌گذارد. همانگونه که مشاهده می‌شود صنایع چوب و کاغذ در بین صنایع در پایین‌ترین حد بهره‌وری قرار دارند.

جهت تعیین تغییرات بهره‌وری‌ها در طی زمان از شاخص‌های بهره‌وری استفاده می‌شود. شاخص‌های بهره‌وری‌های جزئی نیروی کار و سرمایه از روابط زیر به دست می‌آید:

$$ILP_{it} = \frac{LP_{it}}{LP_{io}} \times 100 \quad (8)$$

$$IKP_{it} = \frac{KP_{it}}{LP_{io}} \times 100 \quad (9)$$

در این روابط ILP و IKP به ترتیب شاخص‌های بهره‌وری نهاده‌های نیروی کار (L) و سرمایه (K) می‌باشند. اصنعت مورد بررسی و زمان مورد نظر است. LP₀ و KP₀ بهره‌وری‌های جزئی نهاده‌های نیروی کار و سرمایه در سال پایه هستند.

شاخص بهره‌وری کل (ITFP_{it}) اصنعت آن در زمان t از رابطه زیر حاصل می‌گردد:

$$ITFP_{it} = \frac{TFP_{it}}{TFP_{io}} \times 100 \quad (10)$$

که TFP بهره‌وری کل و TFP₀ مقدار آن در سال پایه است.

۴- محاسبه بهره‌وری‌های جزئی و کلی عوامل تولید

۱- بهره‌وری جزئی نیروی کار

جدول شماره (۱) مقدار بهره‌وری نیروی کار

$$K_t = K_0 + \sum_{j=0}^t ((I - D)_j$$

که در آن: K_t : ارزش خالص موجودی سرمایه در زمان t

K_0 : ارزش خالص موجودی سرمایه در ابتدای دوره که در این تحقیق برای محاسبه آن از مجموع سرمایه‌گذاری در ۳ سال اول دوره یعنی ۱۳۵۱-۱۳۵۳ استفاده شده است.

I: ارزش سرمایه‌گذاری ناخالص

D: میزان استهلاک (به‌طور متوسط ۱۰ درصد در نظر گرفته شده است)

واحد: میلیون ریال

جدول شماره ۱: مقدار بهر وردی جزئی نیروی کار (۲۷-۱۳۵۱)

مأخذ: محاسبات محقق

جدول شماره ۲: رتبه‌بندی متوسط بهره‌وری نیروی کار در صنایع استان اصفهان

رتبه	متوسط بهره‌وری (میلیون ریال در سال)	نوع صنعت	کد صنعت
۱	۶/۸	شیمیابی	۳۵
۲	۶/۴	غذایی	۳۱
۳	۵/۴	فلزات	۳۷
۴	۴/۸	کانسی	۳۶
۵	۴/۰	ماشین آلات	۳۸
۶	۳/۳	نساجی	۳۲
۷	۲/۷	کاغذ	۳۴
۸	۲/۲	چوب	۳۳

مأخذ: جدول شماره ۱

بوده، از نظر تغییر و رشد بهره‌وری در طی این دوره روند نزولی را نشان می‌دهد.

۴-۴- بهره‌وری جزئی سرمایه

جدول شماره ۴ مقادیر مربوط به بهره‌وری جزئی سرمایه صنایع مختلف استان را در طی دوره ۱۳۵۱-۷۲ تصویر می‌کند. بهره‌وری سرمایه در کل صنایع در ستون آخر این جدول مشخص شده است. متوسط بهره‌وری سرمایه در کل صنایع در طی دوره مورد بررسی به رقم ۱/۱ واحد می‌رسد. متاسفانه اکثر صنایع استان دارای متوسط بهره‌وری سرمایه کمتر از ۱/۲ می‌باشند و تنها صنایع فلزات با بهره‌وری متوسط ۱۲/۳ واحد و صنایع شیمیابی با بهره‌وری متوسط ۱/۳ واحد در جایگاه مناسب‌تری قرار دارند.

عملکرد صنایع را با کمک شاخص بهره‌وری جزئی بهتر می‌توان مورد مقایسه و بررسی قرار داد. با انتخاب سال ۱۳۶۱ به عنوان سال پایه و استفاده از رابطه شماره (۸) می‌توان تغییرات حاصله از بهره‌وری جزئی نیروی کار را در طی دوره ۱۳۵۱-۷۲ مشاهده و وضعیت صنایع را از نظر شتاب تغییرات مقدار بهره‌وری مورد مقایسه قرار داد. جدول شماره ۳ مقادیر مربوط به شاخص بهره‌وری نیروی کار را به نمایش می‌گذارد. از بررسی این جدول مشاهده می‌شود که در طی دوره ۱۳۶۱-۷۲ مقدار بهره‌وری صنایع فلزات به حدود ۴/۵ برابر رسیده است که از رقم مشابه مربوط به کل صنایع که ۳/۲ است بسیار فراتر می‌رود. در مقام مقایسه، صنایع شیمیابی که دارای بالاترین متوسط بهره‌وری در طی دوره ۱۳۶۱-۷۲

جدول شماره ۳: شاخص بهر وردی نیروی کار در صنایع استان (۱۳۵۱-۷۲)

سال	ILP ₃₁	ILP ₃₂	ILP ₃₃	ILP ₃₄	ILP ₃₅	ILP ₃₆	ILP ₃₇	ILP ₃₈	کل صنایع
۱۳۵۱	۷۹/۱۱۴۴۹	۰/۹۹۶۷۳	۱/۸/۷۰.۹۹۰	۹۶/۴۱۱۰.۹	۱۶۰/۹	۸۶/۳۳۱۱۸	۱۸۴/۲۰۰۰.	۸۶/۱۱۱۶.	۱۳۵/۳۱۰۵
۱۳۵۲	۶۹/۲۱۳۳۱	۰/۰.۸۲۰۹	۱/۷/۳۲۴۲۲	۸۵/۳۶۴۴۳	۱۸۲/۳	۷۰/۲۳۰۲۶	۲۲۴/۰.۱۱۲	۱۰۹/۰.۱۱۹	۱۳۳/۱۲۹.
۱۳۵۳	۷۴/۹۴۷۸۲	۴/۸/۲۶۸۳۳	۳۳/۰۶۴۴۴	۸۰/۲۳۳۸۲	۲۰/۸/۲۳۳۹	۹۶/۶۴۶۱۶	۱۰۷/۸۱۳۶	۷۴/۹۳۶۰۲	۱۲۴/۸۷۰۸
۱۳۵۴	۸۱/۱۳۲۸۰	۴۷/۴۹۹۷۹	۳۷/۹۷۷۷۸	۸۶/۸۴۴۰.	۱۳۰/۸۲۰.	۹۳/۸۲۰۵۶	۱۳۱/۹۰۵۷	۶۱/۰.۰۳۹.	۱۲۳/۷۸۳۲
۱۳۵۵	۹۰/۳۴۹۱۱	۰/۶/۵۰۱۸۶	۱۳/۱۹۷۰۹	۸۵/۸۱۸۰	۱۰/۸/۷۲۸	۱۰۸/۱۷۲۸	۱۲۰/۱۱۳۴	۶/۰/۸۷۷۷۹	۱۳۳/۳۲۰۲
۱۳۵۶	۱۱۰/۴۲۲۲	۰/۳/۳۸۹۲۸	۱۲/۱۰۳۸۶	۷۹/۹۰۴۰۶	۹۹/۰.۰۵۱	۹۹/۳۰۷۰۶	۱۰۸/۳۳۰۵	۰/۶/۹۰۳۹۰	۱۱۷/۰.۷۲۳
۱۳۵۷	۱۱۲/۶۷۶۶	۰/۷/۱۳۱۰۵	۱۷/۰۹۸۸۹	۸۶/۸۳۷۱۳	۱۲۰/۰.۰۵۱	۱۳۷/۶۷۶۷	۱۴۷/۰.۱۱۶	۵۹/۰.۱۱۶	۱۳۲/۱۷۷۱
۱۳۵۸	۸۳/۴۹۳۷۶	۰/۰/۰۶۰۰۴	۰/۰/۹۲۰۷۳	۹۰/۰۷۲۰۳	۰/۲/۱۶۰۱۲	۱۱۶/۴۰۵۸	۱۷۰/۰۷۴۳۳	۱۰۸/۰.۷۱۹	۱۱۲/۴۳۳۲
۱۳۵۹	۹۸/۰/۱۴۳۲	۱/۸/۱۲۰۴۸	۱۲/۰۹۰۴۶	۱۲۱/۹۹۰۴	۱۲۶/۹۰۷۰	۱۰۲/۰.۰۵۳.	۱۸۳/۳۴۵۴	۱۰۸/۰.۷۲۱	۱۱۲/۱۷۷۱
۱۳۶۰	۷۸/۳۴۹۳۳	۰/۰/۴۹۰۳۹	۱۰۰/۰۲۲۸	۱۶۰/۰.۰۴۴	۱۳۱/۸۲۱۱	۱۱۳/۸۲۱۱	۱۵۴/۶۸۲۷	۱۰۸/۰.۲۲۰	۱۸۴/۸۹۴۴
۱۳۶۱	۱۰۰/۰.۰۴۴	۱۰۰/۰.۰۰۵۳	۱۰۰/۰.۰۰۸۹	۱۰۰/۰.۰۸۸	۱۰۰/۰.۰۱۲	۱۰۰/۰.۰۸۰	۱۰۰/۰.۰۴۰۱	۱۰۰/۰.۰۰۲۷	۹۹/۶۶۰.۰۰
۱۳۶۲	۷۹/۰۳۰.۰۷۱	۱۰/۰/۶۰۰۲۲	۸۶/۳۲۰۰۸	۱۳۱/۲۳۲۴	۱۰۴/۷۱۰۲	۱۰۹/۷۲۹۱	۱۰۴/۱۱۹۹	۹۰/۰.۹۶۷۱	۱۸۳/۹۴۸۳
۱۳۶۳	۳۲/۷۴۹۰۵	۹۱/۰۶۰.۰۸	۹۰/۶۸۰.۰۴	۱۳۰/۷۱۰۲	۱۰۰/۷۴۸۳	۱۰۵/۴۳۸۲	۱۳۹/۷۱۸۹	۸۹/۲۳۹۸۹	۱۸۳/۷۲۰۳
۱۳۶۴	۱۰۲/۹۹۷۹	۸۷/۳۶۱۷	۱۰/۰/۰۷۷۰	۱۶۰/۰/۰۷۷۰	۱۶۰/۰.۰۷۷۰	۸۸/۳۰۷۷۷	۱۳۱/۴۷۰.۰	۱۰۹/۰.۰۹۰۱	۱۷۷/۶۶۹۴
۱۳۶۵	۷۷/۶۷۲۱۰	۸۶/۳۹۲۰۴	۸۶/۷۷۰۷۶	۹۳/۷۵۴۹۰	۱۰۶/۸۳۰۵	۳۳/۷۸۹۹۱	۱۳۲/۹۷۱۱	۰/۳/۲۶۹۹۰	۱۳۵/۲۰۲۸
۱۳۶۶	۶۸/۱۱۱۸۴	۹۱/۰/۰۱۲۶	۴۴/۰/۰۵۹۷	۱۳۹/۴۱۸۷	۱۳۹/۴۱۸۷	۳۳/۲۶۱۰۴	۱۰/۰/۴۹۹۴	۴۸/۶۹۸۷۱	۱۳۳/۴۰۰۸
۱۳۶۷	۶۰/۶۶۷۸۳	۰/۰/۳۷۳۶۹	۴۱/۰/۰۲۲۲	۸۷/۰/۰۶۷۷	۱۱۷/۰.۰۳۵۲	۳۰/۰/۰۹۰۰	۱۴۲/۰/۷۳۷۳	۴۸/۹۰۲۷۷	۱۲۹/۱۳۰۲
۱۳۶۸	۷۲/۰.۰۷۶۱	۰/۰/۰/۷۷۷۰۹	۴۰/۰/۰۷۷۰۹	۷۷/۰/۰۶۷۷	۱۱۷/۰.۰۳۵۲	۳۰/۰/۰۹۰۰	۱۴۲/۰/۷۳۷۳	۴۸/۹۰۲۷۷	۱۲۹/۱۳۰۲
۱۳۶۹	۷۲/۰.۰۷۶۱	۰/۰/۰/۷۷۷۰۹	۴۰/۰/۰۷۷۰۹	۷۷/۰/۰۶۷۷	۱۱۷/۰.۰۳۵۲	۳۰/۰/۰۹۰۰	۱۴۲/۰/۷۳۷۳	۴۸/۹۰۲۷۷	۱۲۹/۱۳۰۲
۱۳۷۰	۸۶/۴۴۷۷۷	۹۱/۰/۷۷۰۷۷	۳۴/۰/۱۰۰۰۷	۱۱۰/۰/۸۰۰۱	۱۱۰/۰.۰۱۱	۱۰/۰/۳۱۰۹	۴۸/۰/۰۹۰۱۶	۴۸/۰/۲۰۹۱۶	۱۴۰/۱۱۴۰
۱۳۷۱	۸۳/۶۹۴۴۳	۸۰/۰/۹۸۸۰۹	۹۷/۰/۹۸۸۰۹	۱۱۱/۰/۰۸۰۱	۱۱۱/۰/۰۸۰۱	۴۰/۰/۰۱۱۱	۱۰/۰/۳۱۰۹	۴۸/۰/۲۰۹۱۶	۱۴۰/۱۱۴۰
۱۳۷۲	۱۱۲/۰.۰۷۵۲	۰/۰/۰/۷۷۷۰۹	۴۰/۰/۰۷۷۰۹	۷۷/۰/۰۶۷۷	۱۱۷/۰.۰۳۵۲	۳۰/۰/۰۹۰۰	۱۴۲/۰/۷۳۷۳	۴۸/۹۰۲۷۷	۱۲۹/۱۳۰۲

اخد: جدول شماره ۱

واحد: میلیون ریال

جدول شماره ۴: مقدار بهره‌وری جزئی سرمایه در صنایع استان (۱۳۵۱-۷۲)

سال	NKP ₃₁	NKP ₃₂	NKP ₃₃	NKP ₃₄	NKP ₃₅	NKP ₃₆	NKP ₃₇	NKP ₃₈	کل صد
۱۳۵۱	۰/۶۰۳۸۷۱	۰/۹۹۹۱۸۷	۱/۰۵۹۹۲۴۹	۲/۰۰۰۰۰	۱/۱۶۰۰۰۰	۰/۳۵۱۴۴۹	۰/۱۷۷۷۷۳	۱/۳۵۰۰۰۰	۰/۹۰۹۱۱۳
۱۳۵۲	۰/۵۷۷۳۰۴	۱/۲۲۹۱۹۲۱	۱/۳۴۴۱۶۸	۱/۱۱۱۱۱۹	۱/۳۴۱۷۳۷	۰/۳۴۹۹۳۸	۰/۱۸۲۱۳۳	۱/۸۸۴۶۱۶	۰/۰۹۰۹۳
۱۳۵۳	۰/۶۲۸۷۶۱	۰/۸۰۳۱۹۶	۱/۷۳۱۷۳۲	۱/۰۵۱۴۷۹	۰/۷۰۰۰۰	۰/۵۷۷۶۴۱	۰/۱۰۰۱۳۳	۰/۰۰۰۰۰	۰/۱۰۰۱۳۸
۱۳۵۴	۰/۶۰۴۷۸۲	۰/۷۹۰۴۷۸	۲/۰۰۹۶۱۰	۰/۹۶۱۰۵۸	۰/۴۷۱۰۵۸	۰/۵۷۴۱۶۷	۷/۲۹۷۱۷۳	۰/۹۲۰۰۰	۰/۹۸۱۶۴۸
۱۳۵۵	۰/۶۹۲۴۸۷	۰/۹۰۱۳۴۹	۱/۶۹۲۲۰۸	۱/۰۰۰۰۰	۰/۴۸۱۷۶۵	۰/۷۰۰۰۰	۰/۷۳۲۱۶۳	۰/۹۰۱۸۳۸	۰/۹۰۱۸۳۸
۱۳۵۶	۰/۸۱۷۷۹۹	۰/۹۷۹۳۷۸	۰/۸۰۰۰۰	۱/۰۳۰۳۰۳	۰/۵۸۰۳۰	۰/۵۸۰۳۰	۰/۸۰۵۰۲	۱/۰۴۶۶۰۸	۱/۰۴۶۶۰۸
۱۳۵۷	۰/۸۰۸۸۲۷	۰/۰۵۷۰۰۷	۰/۵۷۱۹۴۷	۱/۰۰۵۷۰۴	۰/۷۰۰۱۰۴	۰/۷۰۰۱۰۴	۰/۷۰۰۰۰	۰/۱۷۱۷۷۹	۱/۲۰۰۱۴۳
۱۳۵۸	۰/۸۰۸۸۲۷	۰/۰۵۷۰۰۷	۰/۵۷۱۹۴۷	۱/۰۰۵۷۰۴	۰/۷۰۰۱۰۴	۰/۷۰۰۱۰۴	۰/۷۰۰۰۰	۰/۱۷۱۷۷۹	۱/۲۰۰۱۴۳
۱۳۵۹	۰/۸۰۲۳۲۰	۰/۲۳۲۸۰۸	۰/۰۵۷۰۰۷	۰/۵۷۱۹۴۷	۰/۷۰۰۱۰۴	۰/۷۰۰۱۰۴	۰/۷۰۰۰۰	۰/۱۷۱۷۷۹	۱/۲۰۰۱۴۳
۱۳۶۰	۰/۸۰۲۳۲۰	۰/۲۳۲۸۰۸	۰/۰۵۷۰۰۷	۰/۵۷۱۹۴۷	۰/۷۰۰۱۰۴	۰/۷۰۰۱۰۴	۰/۷۰۰۰۰	۰/۱۷۱۷۷۹	۱/۲۰۰۱۴۳
۱۳۶۱	۰/۸۱۸۱۸۲	۰/۲۳۲۸۰۸	۰/۰۵۷۰۰۷	۰/۵۷۱۹۴۷	۰/۷۰۰۱۰۴	۰/۷۰۰۱۰۴	۰/۷۰۰۰۰	۰/۱۷۱۷۷۹	۱/۲۰۰۱۴۳
۱۳۶۲	۰/۸۱۸۱۸۲	۰/۲۳۲۸۰۸	۰/۰۵۷۰۰۷	۰/۵۷۱۹۴۷	۰/۷۰۰۱۰۴	۰/۷۰۰۱۰۴	۰/۷۰۰۰۰	۰/۱۷۱۷۷۹	۱/۲۰۰۱۴۳
۱۳۶۳	۰/۳۰۴۱۹۴	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۱/۰۳۰۴۱۹
۱۳۶۴	۰/۳۰۴۱۹۴	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۱/۰۳۰۴۱۹
۱۳۶۵	۰/۳۰۴۱۹۴	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۱/۰۳۰۴۱۹
۱۳۶۶	۰/۳۰۴۱۹۴	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۱/۰۳۰۴۱۹
۱۳۶۷	۰/۳۰۴۱۹۴	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۱/۰۳۰۴۱۹
۱۳۶۸	۰/۳۰۴۱۹۴	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۱/۰۳۰۴۱۹
۱۳۶۹	۰/۳۰۴۱۹۴	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۱/۰۳۰۴۱۹
۱۳۷۰	۰/۳۰۴۱۹۴	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۱/۰۳۰۴۱۹
۱۳۷۱	۰/۳۰۴۱۹۴	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۱/۰۳۰۴۱۹
۱۳۷۲	۰/۳۰۴۱۹۴	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۰/۰۳۰۴۱۹	۱/۰۳۰۴۱۹
متوسط	۰/۸	۰/۸	۱/۸	۱/۸	۱/۸	۱/۸	۱/۸	۱/۸	۱/۸

منابع: محاسبات محظوظ

(۱۳۶۸-۷۲)، اکثر صنایع با رشد بهره‌وری سرمایه مواجه گردیده‌اند ولی صنایع شیمیایی در این دوره رشد منفی داشته است.

۴-۳- بهره‌وری کل عوامل تولید
 همانگونه که گفته شد در این مطالعه جهت برآورد بهره‌وری کلی صنایع استان از روش کندریک استفاده شده است. برای دسترسی به کشش نهاده‌ها (α_i و β_i) ابتدا تابع تولید (۶) برآورد گریده تا فرضیه کشش جانشینی ثابت و برابر یک تابع، مورد ارزیابی قرار گیرد و فرضیه $a_3=0$ در این رابطه صورت پذیرد. از بررسی صنایع استان مشاهده می‌شود که مقدار a_3 در هر یک از صنایع برابر صفر است، بنابراین تابع تولید کاب - داگلامس در این صنایع مورد تأیید قرار می‌گیرد.

جدول شماره ۵ بهره‌وری سرمایه صنایع مختلف را در مقایسه با یکدیگر مشخص می‌کند. از بررسی این جدول مشاهده می‌شود که بالاترین بهره‌وری به صنایع فلزات و کمترین آن به صنایع غذایی مربوط می‌شود.

روند تحولات بهره‌وری سرمایه در هر یک از صنایع را می‌توان از رابطه شماره ۹ مورد بررسی قرار داد. این رابطه مقادیر شاخص بهره‌وری جزئی سرمایه را تعیین می‌کند. جدول شماره ۶ شاخص‌های بهره‌وری جزئی سرمایه را در هر یک از صنایع نشان می‌دهد. از ستون آخر این جدول مشاهده می‌شود که در طی دوره (۱۳۶۱-۷۲) مقدار شاخص بهره‌وری سرمایه در کل صنایع از رقم ۱۰۰ به ۱۲۵ افزایش یافته است. در طی همین دوره رشد بهره‌وری صنایع فلزات قابل توجه بوده و به رقم ۵/۸ برابر رسیده است. در طی برنامه اول

جدول شماره ۵: رتبه‌بندی بهره‌وری جزئی سرمایه در صنایع استان (۱۳۵۱-۷۲)

رتبه	متوسط بهره‌وری (میلیون ریال در سال)	نوع صنعت	کد صنعت
۱	۱۲/۳	فلزات	۳۷
۲	۲/۱	شیمیایی	۳۵
۳	۱/۹	چوب	۳۳
۴	۱/۸	نساجی	۳۲
۵	۱/۷	ماشین آلات	۳۸
۶	۱/۴	کاغذ	۳۶
۷	۱/۲	کانی	۳۴
۸	۰/۸	غذایی	۳۱

مأخذ: جدول شماره ۴

دراصد

جدول شماره ۶: شاخص بهره‌وری جزئی سرمایه (۷۲-۱۵۳۱) واحد

JL	INKP ₃₁	INKP ₃₂	INKP ₃₃	INKP ₃₄	INKP ₃₅	INKP ₃₆	INKP ₃₇	INKP ₃₈	کل مسایع
۱۳۰۱	۴۱/۲۸۰۱۲	۳۳/۰۲۹۰۸	۴۱/۹۷۹۰۵	۱۰۵/۶۶۹۷	۲۰/۷۴۰۰۰	۱۶/۸۷۷۴۳	۲/۰۴۱۶۲۶	۴۹/۹۷۷۰۴	۱۰۰/۲۰۵۲
۱۳۰۲	۴۲/۲۶۲۶	۴۴/۰۷۷۳۰	۴۹/۴۸۷۵۵	۱۳۶/۰۷۷۱	۲۰/۸۰۰۴۲	۲/۰۱۲۶۱۶	۳/۰۱۰۱۸۲	۴۹/۷۰۰۲۴	۱۰۹/۴۷۷۷۴
۱۳۰۳	۴۵/۲۸۳۸۰	۲۸/۳۸۲۴۹	۴۱/۲۲۹۰۴	۱۲۱/۰۵۲۲۸	۱۶/۰۶۲۰۵	۲۶/۹۷۱۳۹	۱۶۹/۱۲۷۸	۱۱/۰۶۰۶۰	۱۱۴/۷۹۹۴۷
۱۳۰۴	۴۱/۴۰۱۹۴	۲۷/۱۸۹۸۲۸	۰۱/۱۰۰۷۰۳	۷۴/۳۰۹۰۰	۹/۱۸۶۰۲۱	۲۱/۴۸۷۳۷	۱۲۰/۱۲۱۶۱	۲۴/۰۱۹۰	۱۲۸/۶۷۰۱
۱۳۰۵	۰۱/۲۱۱۲۲	۳۱/۱۱۱۴۵	۱۱/۱۱۱۱۱	۷۷/۰۷۷۷۵	۱۰/۱۸۱۹۷۷	۱۰/۱۸۱۹۷۷	۴۰/۷۷۷۷۶	۱۰/۹۸۸۰	۱۱۰/۲۴۰۹۴
۱۳۰۶	۴۲/۱۹۷۹	۳۲/۰۷۹۳۲	۱۷/۰۴۰۵۰	۷۹/۰۷۷۶۱	۱۲/۹۹۰۲۰	۴۲/۱۸۴۹۷۲	۱۱۷/۰۰۰	۲۹/۰۸۹۱۹	۱۱۴/۴۷۷۷۴
۱۳۰۷	۰۹/۱۱۸۷۵	۳۷/۰۳۷۴۷	۱۰/۷۸۹۳۷	۱۰/۰۳۰۲۱	۱۰/۰۴۱۲	۴۰/۰۴۱۷	۱۳۲/۹۷۷۴۳	۳۲/۰۷۰۴۱۸	۱۱۱/۸۷۸۷۷
۱۳۰۸	۵۱/۴۲۰۸	۳۱۹/۹۹۱۹	۰۳/۹۷۳۰۲	۱۸/۰۷۸۱۰	۲۲/۱۸۹۷۷	۲۶/۰۷۰۷۷۷	۱۰۱/۹۱۸۸	۷۵/۰۹۷۰۵	۷۵/۰۱۲۰۳
۱۳۰۹	۰۹/۲۳۷۸۷	۱۷/۱۶۰۱۸	۶۱/۱۸۸۹۲	۱۰/۹۷۱۹۹	۰۹/۲۲۸۹۹	۰۹/۲۸۱۸۷۳	۱۷۲/۰۱۰۱	۸۸/۰۲۱۱۹	۱۱۱/۹۸۱۱۶
۱۳۱۰	۶۰/۴۱۹۰۵	۱۹/۰۹۱۰۹۰	۷۷/۰۷۲۲۸	۱۳۷/۹۱۳۷	۸۱/۴۴۹۳۰	۶۱/۱۰۳۷۰	۱۶۷/۱۳۱۸	۷۱/۳۴۸۴۶	۱۰۹/۳۴۹۰
۱۳۱۱	۱۰۰/۰۰۰	۱۰۰/۰۰۰	۱۰۰/۰۰۰	۱۰۰/۰۰۰	۱۰۰/۰۰۰	۱۰۰/۰۰۰	۱۰۰/۰۰۰	۱۰۰/۰۰۰	۱۰۰/۰۰۰
۱۳۱۲	۶۴/۶۰۰۳۳	۴۳/۰۴۰۵۲	۰۹/۲۴۹۹۹	۱۲۱/۰۹۹۳	۱۲۹/۷۱۱۹	۹۲/۶۴۷۰۰	۱۷۷/۱۲۷۶	۸۱/۱۲۴۸۰۳	۱۰۹/۸۷۰۵
۱۳۱۳	۴۶/۶۶۸۰۵	۸۷/۰۹۱۸۷	۷۷/۰۷۷۷۷	۱۲۰/۲۴۹۷	۱۲۲/۰۶۷۱	۱۰/۰۷۷۲	۲۰/۰۷۷۲	۶۷/۹۴۰۶۰	۱۱۷/۹۳۴۴
۱۳۱۴	۹۰/۶۹۹۴۸	۷۳/۰۴۰۴۲	۰۵/۱۰۰۴	۱۱۵/۲۴۴۴۲	۹۷/۰۷۷۰	۹۷/۰۷۷۰	۹۱/۰۷۷۱۹	۱۵۷/۹۱۰۵	۱۲۲/۶۴۲۱
۱۳۱۵	۷۳/۱۵۷۷۱	۰۹/۱۱۴۰۲	۳۹/۳۳۰۶۶	۷۷/۳۳۳۳۶	۹۰/۷۲۲۴۷	۲۸/۱۱۴۲۱	۱۷۷/۹۹۹۸۱	۱۲۱/۲۲۲۲۸	۱۲۱/۷۹۹۱
۱۳۱۶	۳۱/۱۰۸۰۷	۰۹/۱۰۹۷۶	۴۱/۱۲۹۶۱	۰۳/۱۷۹۶۶	۹۷/۱۸۷۶۶	۳۱/۱۸۱۳۶۶	۲/۰۹۱۷۳	۷۹/۰۷۵۶۷۴	۱۱۸/۹۹۹۸
۱۳۱۷	۳۹/۱۱۰۷۲	۰۹/۱۰۷۹۰	۴۷/۹۷۱۰۱	۱۰/۰۸۲۲۴	۹۷/۱۵۰۲۹	۳۵/۰۲۲۲۶	۲۰/۰۶۰۱	۰/۱۳۷۷۱	۱۰۹/۴۱۶۱
۱۳۱۸	۳۹/۰۷۵۸۴	۰۹/۰۷۸۱۸	۴۰/۰۷۰۷۰	۸۸/۰۷۰۹۰	۹۷/۱۳۴۳۱	۴۰/۱۳۴۳۱	۲۹/۰۷۳۷۳	۰/۰۱۹۴۹	۱۱۰/۲۲۰۶
۱۳۱۹	۳۱/۰۷۰۰۷	۰۹/۰۷۰۰۷	۴۰/۰۷۰۷۰	۹۷/۰۷۰۷۰	۹۰/۰۷۲۲۹۰	۴۴/۰۷۱۴۹	۳۳/۰۹۰۰۳	۰/۹۷۷۴۰	۱۱۹/۰۶۳۸
۱۳۲۰	۰/۰/۰۰۰۱۰	۹۹/۱۸۹۷۷	۹۷/۰۸۱۷۷	۱۰/۰۷۰۷۰	۱۱۳/۸۱۱۰	۳۰/۰۷۰۷۸	۱۳۳/۳۹۱۵	۱۱۹/۹۳۳۲	۱۱۹/۹۳۳۲
۱۳۲۱	۹۰/۲۰۵۷	۱۰/۰۷۰۷۰	۱۰/۰۷۰۷۰	۱۵۱/۰۷۰۷۰	۱۲۹/۱۴۱۰	۷۷/۰۷۳۲۲	۸۸/۰۷۷۷۰	۱۲۲/۳۹۱۳	۱۲۰/۳۹۱۲
۱۳۲۲	۱۱۳/۱۰۵	۱۰۹/۰۰۰۵۰	۹۹/۰۹۰۹۰	۱۲۲/۰۷۱۱۲	۸۸/۰۱۰۵۰	۰/۰۴۴۱۰	۰/۰۴۳۹۰	۱۱۰/۰۸۱۲۷	۱۲۰/۳۹۱۲

مأخذ: جدول شماره ۴

واحد: میلیون ریال

جدول شماره ۷: بهروزی کل عوامل تولید استان (۱۳۵۱-۷۲)

سل	TFP ₃₁	TFP ₃₂	TFP ₃₃	TFP ₃₄	TFP ₃₅	TFP ₃₆	TFP ₃₇	TFP ₃₈
١٣٥١	٠/٧٠٩٧٥٦	٠/٧٧٩١٧	١/٠٣٧٦٦٥	٠/٧٥٤١١٢	١/٠٢٨٠١٨٩	٠/١٠٨٨٧١	٠/٨٣٣٧٨	٠/٨٣٠٧٣
١٣٥٢	٠/٦٣١١٢٣	١/٠٠٩٧٩٢	٠/٩٩٣٢٨	٠/٧٠٣٠٩	١/٢٠٠٢٥	٠/٣٤٨٢١٦	٠/١١٦٨٠٠٢	٠/٤٥٦٥٤
١٣٥٣	٠/٦٨٠٣٢٦	٠/٩٩٣٠٣	١/١٦٠٢٨	٠/٩٣٧٣١	٠/٩٣٧٣٢	٠/٨٧٩٩٠٧	٠/٣٠٨٦٨	٠/٩٧٥٩
١٣٥٤	٠/٦٣١٩٧١	١/٢٩٢١٩٥	٠/٩٧٣٧٨	٠/٣٨٤٣٨	٤/٥٢٢١٨٩	٤/٣٩٨١٩١	٠/٥٧٠٩٣٨	٠/٤٥٧٦٦
١٣٥٥	٠/٧١٠٩٧٤	٠/٩٣١٩٧١	٠/٩٩٣٥	٠/٣٨٤٢١	٠/٢٣٢٥٥	٠/٩٧٤٠٩١	٣/٤٧١١٠٧	٠/٥٥٩٤٧
١٣٥٦	٠/٧١٢٢٣	٠/٧٨٠٠٣٩	٠/٢٩٣٧٣	٠/٣٩٣٥٩	٠/٥٠٤٣٣	٠/٧١٠٠٩	٤/١٣٧٩٨٩	٠/٥٠٤٢٢
١٣٥٧	٠/٧٦٠٢٢٤	٠/٧٣٠٣٩	٠/٢٩٣٧٣	٠/٣٣٩٣٧	٠/٦٣١٧٧	٠/٧٤٥٠٩٧	٤/٣٥٥٧٣	٠/٢٣٣٥٧
١٣٥٨	٠/٩٣٠٣٧٣	٠/٢٣٠٣٧٨	٠/٩٩٣١٤	٠/٣٣٦٧٣	١/٢٤٠١١٩	٠/٦١٠٩٦٩	٥/٣٣٤٨١٣	١/٢٣٣٧٦
١٣٥٩	٠/٨٦٩٦٧٩	٠/٨٦٩٦٧٩	١/٢٩٢١٩١	٠/٣٣٣٥٩	٢/٢٩١٠٩	٠/٨٨٩٠٢	٤/٥٠٤٨٦	٢/٢٣١٠٧
١٣٦٠	٠/٨٦٦٦٩	٠/٨٦٦٦٩	٢/٢٣٠٢٧	٠/٣٣٦٧٣	٣/١٤٩٤٦	١/٠١٤٥٣	٥/٣١٣٣٩	٢/٢٣٣٦٩
١٣٦١	٠/٣٦٦٦٣	٠/٢٣٢٩٠١٩	١/٢٩٢١٩١	٠/٣٧٢٢٢	٣/١٧٨١٠	١/٩٥٣٥٥	٣/٥١٧١٦	١/٢٣٣٧٦
١٣٦٢	٠/٩٤٨٢٦	٠/١١٣٣١٢	٠/٩٦٩٣٧	٠/٥٥٣٧١٤	٥/٤١٩٤٥	١/٥٣٢٠٩	٤/٥٣١٩٣	٢/٢٣١٢٣
١٣٦٣	٠/٩٨٠٠١١	٠/٩٧٤٥٥	٠/٩٧٤٥٥	٠/٤١٩٣٦	٥/١٣٨٢٥	١/٤٠٩٥٦	٧/٤٢٧٦٩	١/٢٣١٢٦
١٣٦٤	٠/٨٩١٥٢٣	٠/٣٥٣٧٧	١/١٩١٠٥	٠/٤١٨٨٦	٣/١٠٣٣٢	١/١٧٧٧٤	٥/٣١٧١٩	١/٢٣٠٢٧
١٣٦٥	٠/٣٣١٢٣	٠/٢٩٣٧٩	٠/٧٩١٩١	٠/٣٣٧٣١	٣/٥٠٠٧	٠/٣٧٨١٢	٥/٣٨١٢٤	٠/٣٣١٢٦
١٣٦٦	٠/٩٠٣٧٧	٠/٢٩٢٨١	٠/٧٩٧٨	٠/٣٧٣١	٣/١٣٩٠١	٠/٥٢٨٤٠	٠/٧٤٩٩٦	١/٩٣٣٧٢
١٣٦٧	٠/٥٠٢٩١	٠/٢٨٢٩٠	٠/٨٢١٠	٠/٣٨٢٠٩	٣/٢٢٣٣٣	٠/٥٨٧٨١	٠/٨٣٢٥	٢/٥٣١٩٩
١٣٦٨	٠/٥٠٢٧	٠/٢٩٢٩	٠/٨٧٧٧	٠/٤٠٣٧٦	٣/٦٩٠٩١	٠/٣٧٥٩١	٠/١١٨٢٦	٢/٢٢١٦
١٣٦٩	٠/٥٠٢٠	٠/٢٨٢٩	٠/٨٢١٠	٠/٣٨٢٠٩	٣/٢٢٣٣٣	٠/٥٨٧٨١	٠/٨٣٢٥	٢/٢٢١٦
١٣٧٠	٠/٧٢٩٩٩	٠/٢٩٢٩	٠/٨٧٧٧	٠/٤٠٣٧٦	٣/٦٩٠٩١	٠/٣٧٥٩١	٠/١١٨٢٦	٢/٢٢١٦
١٣٧١	٠/٨١٨٠٥	٠/٨٠٥٧	٠/٨٧٩٨	٠/٤٠٣٧٦	٣/٦٩٠٥	٠/١٢٧٧٦	٠/١٢٧٧٦	٢/٢٢١٦
١٣٧٢	٠/٨٧٧٩٢	٠/٧٩٨٦٣	٠/٩٩٣٩١	٠/٣٧٣٧٧	٣/٧٣٧٧	٠/٧٣٧٧	٠/٣٥٤٣٩	٠/٢٣٣٧٦
١٣٧٣	٠/٨٣٠٠٢	٠/٨٣٠٠٢	٠/٩٩٣٩١	٠/٣٧٣٧٧	٣/٧٣٧٧	٠/٧٣٧٧	٠/٣٥٤٣٩	٢/٢٢١٦

مداخلہ: محاسبات محقق

در جدول شماره ۷ مقادیر برآورده بجهود فری کل عوامل تولید در صنایع آورده شده است. از ستون آخر این جدول، مقدار متوسط بهره‌وری کل صنایع در طی دوره مورد بررسی برابر ۲/۲۴ میلیون ریال است به جز دو صنعت فلزات و شیمیابی که متوسط بهره‌وری کل هر یک از متوسط بهره‌وری کل صنایع بیشتر است، سایر صنایع دارای اختلاف قابل توجهی می‌باشند و در سطح پایینی قرار دارند. جدول شماره ۸ رتبه‌بندی صنایع را از نظر بهره‌وری کل عوامل نشان می‌دهد.

جدول ۹ مقادیر شاخص بهره‌وری کل عوامل تولید را در صنایع استان نشان می‌دهد. محاسبه این شاخص از طریق رابطه شماره (۱۰) صورت گرفته است. براساس سال پایه ۱۳۶۱، در طی دوره ۱۳۶۱-۷۲ شاخص بهره‌وری کل عوامل در صنایع به طور متوسط ۱۹ برابر شده است.

در برآورد کشنش نهاده‌ها (α_i و β_i) در صنایع از رابطه زیر استفاده شده است:

$$\ln V_{it} = \gamma_i + \alpha_i \ln K_{it} + \beta_i \ln L_{it} + U_{it} \quad (11)$$

که i صنعت (۱ و ... و n) و t زمان (۱۳۷۲، ۱۳۵۱، ...، ۱۳۳۱) و U عامل خطا با

شرایط استاندار دارد. رابطه (۱۱) از روش حداقل مربعات عمومی^۳ (GLS) برآورده گردید تا مشکلات خود همبستگی عوامل خطا و ناهمسانی واریانس‌ها مرتفع شود (توکلی، ۱۳۷۳). نتایج نشان می‌دهند که به جز دو صنعت نساجی و کاغذ که کاربر می‌باشند، سایر صنایع سرمایه‌بر هستند. به عبارت دیگر ضریب کشنش سرمایه در اکثر صنایع بیش از ضرایب کشنش نیروی کار می‌باشد. از برآورده α و β و با کمک رابطه شماره (۳) جهت محاسبه بهره‌وری کل استفاده می‌شود.

جدول شماره ۸: رتبه‌بندی بهره‌وری کل صنایع استان اصفهان

رتبه	متوجه بهره‌وری (میلیون ریال در سال)	نوع صنعت	کد صنعت
۱	۷/۲۴	فلزات	۳۷
۲	۲/۶۵	شیمیابی	۳۵
۳	۱/۴۱	نساجی	۳۲
۴	۱/۰۵	چوب	۳۳
۵	۰/۹۸	ماشین‌آلات	۳۸
۶	۰/۹۴	کانی	۳۶
۷	۰/۸۳	غذایی	۳۱
۸	۰/۴۹	کاغذ	۳۴

مأخذ: جدول شماره ۷

3- Generalized Least Square.

واحد: میلیون ریال

جدول شماره ۹: شاخص بھروری کل عوامل تولید (۱۵۷-۱۳۱)

JL	ITFP ₃₁	ITFP ₃₂	ITFP ₃₃	ITFP ₃₄	ITFP ₃₅	ITFP ₃₆	ITFP ₃₇	ITFP ₃₈	مكمل
١٣٥١	٤٨/٢٠٠٢١	٣٩/٠٧٩٩١	٥٩/٣٧٢٢٩	٢٠/١٠٣٩	٢٥/٦٩٩٥٩	١٥/٩٤٩٧١	٣/٠٨٩٧٦	٥٠/٦٠٣٦	٢٩/٩٠٩٩
١٣٥٢	٤٢/٣٧١١٩	٣٤/٦٣٩٩١	٥٩/٨٣٨٠٠	١٨٧/٨٧٠٣	٣/٠٩١٦١	٢١/٦٦١٢	٣/١٢٤٩٦	٧٠/٠٨١٠	٣٧/٩٧١٢
١٣٥٣	٤٦/٤٠٠١٣	٣٨/٤٢٣٢٢	٦٦/٤٠٠٥٤	١٦٦/٤٧٠٤	١٦/٦٦٠٤٦	٣٧/٠٥٨٥٤	١٥/٠٢١٠	٣٨/٤٦١٩	١٨/٥٢١٠
١٣٥٤	٤٨/٤٢٣٨٦	٣٧/٩٣٧٥٢	٧٣/٩٤١٢٠	١٠٨/٨٥٥٢	٩/٩١٦٩٨	٣/٠٥٨٣٩	١٣٥/٠٤٩٩	٣٣/٢٥٦١	٣٧/٧١٢٨
١٣٥٥	٥١/٣٠٣٠٩	٣١/٨٤٣٨١	٣٣/٤٢٩٠٠	١٠٢/٤٩٣٩	١٠/٠١٩٩٠	٣٧/٠٧٧١٩	٣٧/٣٩٨٣٨	٣٧/٣٩٧٦	٣٧/٣٩٨٣
١٣٥٦	٣٢/٢٢٨٦٨	٣٧/٤٢٨٠٥	١٩/٩٠٥٥٢	٩٧/١٤٠١٩	١٣/١٩٧٥٠	٣٧/١٧٨٠	١٣٥/٠٤٩٩	٣٣/٢٥٦١	٣٧/٧١٢٨
١٣٥٧	٥٩/٧٧٧٢٠	٣٧/٣١٢١٩	١٧/٠٧٦٧٦	٩٠/٠٢٩٧٦	١٥/٠٣١٢٩	٣٧/٠٧٧١٩	١٠٦/٣٩٧٦	٣٧/٣٩٧٦	٣٧/٣٩٨٣
١٣٥٨	٣٩/٢٢٣٩٤	٥٧/٠٩١١	٢٩/٨٨٤٠٧	٨٩/٩٨٧٩٠	٣٧/١٥١٩	٣٧/٩٥٢١٩	١١٧/٤٠١٨	٣٠/٠١٩٩	٣٤/٤٠٧٧٤
١٣٥٩	٥٩/٣٠٥٨٣	٨٧/١٩٦٨٠	٧٥/١٠٣١٧	١١٨/٣٧٩٤	٥٩/١٥٧٧٨	٥٣/٧٩٣٧١	١٣٧/٣٧٣٥	٣٣/٢٩٩٦	٣٧/٢٠١٩
١٣٦٠	٨٠/٠٢٩١٧	٨٧/٢٣٣٨	١٥٧/٧٧٠٧٦	٨١/٣٢٣٢١	٥١/٣٢٤٠٩٣	٥١/٣٢٤٠٩٣	١٥٧/٣٢٤٠٩٣	٧١/٠٠١٩٦	٦٨/٧٧٩٦
١٣٦١	٩٩/٩٩٩٩٨	٩٩/٩٩٩٩٨	١٠٠/٠٠٠٠	١٠٠/٠٠٠٠	١٠٠/٠٠٠٠	١٠٠/٠٠٠٠	١٠٠/٠٠٠٠	٩٩/٩٩٩٩٩	٩٩/٩٩٩٩٨
١٣٦٢	٣٩/٢٢٣٢٨	٣٧/١٢٣٢٨	٥٥/٤٧٠٣٨	١٣٨/٢٢٣٣	١٣٧/٩٣٧٢	٩٧/٣٩٣٧٩	١٣٥/٣٧٦١	٨١/٠١٨٢٤	٨١/٠١٨٢٤
١٣٦٣	٨٧/٣١٢٣٠	٨٧/٣١٢٣٠	٤٥/٤٢٣٤٢	١٣١/٧٧١٣	١٣٢/٣٣١٩	٨٥/٣٠٣٢٢	٤٠/٠٧٨٠	٩٧/٩١٠٠٢	٩٦/١٢٩١٦
١٣٦٤	٣٩/٧١٢٣٨	٣٧/١٠٨٠١	٢٨/١٨٣٨١	١١١/٨٧٠٣	٩٨/١٨٠١٩	٧١/١٧٣٢٢	١٥٤/١٢١٢	٧٢/١٧٣٢٢	٨٠/١٩٠٦
١٣٦٥	٣٧/٢٢٣٥٧	٣٧/١٢١٧٩	٣٣/٩٥٩٢٦	٩١/١٥٠١٨	٢٨/١٣٣٩٦	١٧٢/٥٤٩٢	٢١/٠٠٠١٨	٢٠/٠٠٠١٨	٢٠/٠٠٠١٨
١٣٦٦	٤١/٢٢١١٨	٥٧/١٥٤٣٠	٤٥/٣٣٣٣١	١٠٠/٠٢٠٣	٩٣/٣١٤٧١	٣١/٨٣٣١٢	٣٠/٠٧٨٠	٤٥/٠٩٨٧٢	٤٩/٤٦٩٩
١٣٦٧	٣٩/٩٠٤٩٩	٥٦/١٦٩٦١	٤٧/١٥٧٠٥	١٠٣/٧٦٤٣	٩٣/٣٣٤٦٧	٣٥/٣٩٩٤٥	٣٤٦/٣٧٩٧٩	٤٩/٩٤٢٠	٣٧/٢١٧٧٢
١٣٦٨	٤١/٢٢١١٨	٥٧/١٥٤٣٠	٤٥/٣٣٣٣١	١٠٠/٠٢٠٣	٩٣/٣١٤٧١	٣١/٨٣٣١٢	٣٠/٠٧٨٠	٤٥/٠٩٨٧٢	٤٩/٤٦٩٩
١٣٦٩	٣٩/٩٠٤٩٩	٥٦/١٦٩٦١	٤٧/١٥٧٠٥	١٠٣/٧٦٤٣	٩٣/٣٣٤٦٧	٣٥/٣٩٩٤٥	٣٤٦/٣٧٩٧٩	٤٩/٩٤٢٠	٣٧/٢١٧٧٢
١٣٧٠	٤٩/٣٠٢٢١٤	٥٧/١٣٣٧٠	٤٩/٩٥٠٩٧	١٠٨/٩٠٠٢	٩٥/٣٠٣٦٩	٤٠/١٦٦١٥	٢٨٩/٣٢٠	٥٨/٠٩٣٩١	٨٠/٠٩٣٩١
١٣٧١	٣٨/٨٨٢٤	٥٧/١٣٣٧٠	٤٥/١٣٣٧٠	١١٥/١٢٤٠١	٩٥/١٧٦٣٧	٤٤/٠٣١٢	٣٣٩/٠١٢٩	٥٨/٠٣٢٠	٨٢/٢٢٨١
١٣٧٢	٥٠/٠٩٩٩٩	٩٩/١٢٦٧٦	٩٩/١٠٦٧٦	١٦٩/٩٩٩٩	٦٩/٩٤٢١٦	١١٣/٨٢٢٨	٣٠/٠٣٣٧٦	١٣٣/١٢٣٣	١٣٣/١٢٣٣
١٣٧٣	٦٠/٣١٢٤	٩٨/١٣٧٥٦	١٣٧/٧٧٧٧	٩٦/٠٧٧٩٠	١٣٩/٧٧٧٧	١٣٩/٧٧٧٧	٧١٤/٣٧٧٧	٩٧/٠٣٢٦٩	٩٧/٠٣٢٦٩
١٣٧٤	٦٠/٠٣٢٦	٩٨/٠٣٢٦	١٣٧/٧٧٧٧	٩٦/٠٧٧٩٠	١٣٩/٧٧٧٧	١٣٩/٧٧٧٧	٧١٤/٣٧٧٧	٩٧/٠٣٢٦٩	٩٧/٠٣٢٦٩

مأخذ: جدول شماره ۷

۵- نتیجه‌گیری

در طی برنامه اول کشور توجه برنامه‌ریزان نسبت به صنایع تغییرات چشمگیری نسبت به دوران قبل نموده است. ارزش افزوده صنایع تولیدات فلزات اساسی در طی برنامه از نرخ رشد سالانه ۲۸/۱ بهره‌مند گردیده است. پس از آن، صنایع تولیدات کانی غیر فلزی نرخ رشد سالانه ۶/۲ درصد را داشته است. کمترین نرخ رشد سالانه ارزش افزوده به صنایع شیمیایی مربوط می‌شود که به رقم ۴/۶ درصد می‌رسد. جدول شماره ۱۱ وضعیت صنایع را از نظر نرخ رشد سالانه ارزش افزوده نشان می‌دهد.

بهره‌وری‌های جزئی نیروی کار و بهره‌وری جزئی سرمایه نیز طی برنامه اول تحول اساسی نموده‌اند. بالاترین نرخ رشد سالانه بهره‌وری نهاده‌ها به صنایع کانی و صنایع فلزات اساسی مربوط می‌شوند. پس از آن صنایع غذایی نیز تحول قابل توجهی را نشان می‌دهند.

بهره‌وری‌های کل در صنایع غذایی، کانی و فلزات از رشد زیاد برخوردار گردیده و در مقایسه با سایر صنایع در جایگاه بالایی قرار دارند. نرخ‌های رشد ارزش افزوده و بهره‌وری در صنایع نساجی در مقایسه با سایر صنایع استان در موقعیت پایین‌تر از متوسط کل صنایع قرار گرفته‌اند. صنایع شیمیایی نیز در طی برنامه اول از رشد سالانه ارزش افزوده پایین و نرخ‌های رشد منفی بهره‌وری سرمایه کل برخوردار گردیده است.

اختلاف بهره‌وری در صنایع استان کاملاً آشکار است. صنایع تولیدات فلزات اساسی بالاترین موقعیت را در بهره‌وری‌های جزئی و کلی داشته و پایین‌ترین بهره‌وری با اختلاف بسیار زیاد مربوط به صنایع کاغذ می‌باشد. نرخ رشد سالانه بهره‌وری سرمایه در کل صنایع به ۱۳ درصد در سال و پس از آن نیروی کار به ۷ درصد در سال می‌رسد. صنایع شیمیایی نرخ رشد سالانه بهره‌وری سرمایه برابر ۹ درصد را در طی دوره مورد بررسی قرار داده است که در مقایسه با نرخ رشد رقم مشابه در صنایع فلزات در رتبه دوم قرار دارد.

صنایع نساجی به مرور زمان موقعیت خود را در صنایع استان از دست داده است در حالی که این صنایع از نظر بهره‌وری جزئی و کلی در ابتدای دوره در موقعیت خوبی قرار داشته است ولی متوسط بهره‌وری در طی دوره مورد بررسی سقوط کرده تا جایی که متوسط بهره‌وری کل این صنایع به ۱/۴ میلیون در سال می‌رسد. رقم‌های مشابه برای صنایع فلزات و شیمیایی به ترتیب ۷/۳ و ۲/۷ میلیون ریال می‌باشند. بنابراین صنایع نساجی با رکود کامل مواجه شده است.

صنایع کانی، ماشین‌آلات، چوب، و غذایی دارای متوسط بهره‌وری کل نزدیک به هم می‌باشند و این رقم به متوسط یک میلیون ریال در سال بالغ می‌گردد. بهره‌وری کل صنایع کاغذ در حدود ۵۰ درصد این صنایع بوده که رقم بسیار کمی است. جدول شماره ۱۰ موقعیت رتبه‌ای این صنایع را از نظر بهره‌وری نشان می‌دهد.

جدول شماره ۱۰: وضعیت کلی صنایع از نظر بهره‌وری (۱۳۵۱-۷۲)

کد	صنایع	کل	سرمایه	نیروی کار	رتبه‌بندی کلی
۳۷	فلزات	۷/۳	۱۲/۳	۵/۴	۱
۳۵	شیمیابی	۲/۷	۲/۱	۶/۸	۲
۳۲	نساجی	۱/۴	۱۸	۳/۳	۳
۳۶	کانی	۰/۹	۱/۴	۴/۸	۴
۳۸	ماشین آلات	۱/۰	۱/۷	۴/۰	۵
۳۳	چوب	۱/۰	۱/۹	۲/۲	۶
۳۱	غذایی	۰/۸	۰/۸	۶/۴	۷
۳۴	کاغذ	۰/۵	۱/۲	۲/۷	۸

مأخذ: نتایج تحقیق

جدول شماره ۱۱: وضعیت صنایع در طی برنامه اول اقتصادی و اجتماعی (۱۳۶۸-۷۲)

کد	صنایع	ارزش افزوده (میلیون ریال)												
		۱۳۶۸	۱۳۷۲	نرخ رشد (درصد)	۱۳۶۸	۱۳۷۲	نرخ رشد (درصد)	۱۳۶۸	۱۳۷۲	نرخ رشد (درصد)	۱۳۶۸	۱۳۷۲	نرخ رشد (درصد)	
بهره‌وری کل			بهره‌وری سرمایه			بهره‌وری نیروی کار								
		(میلیون ریال)			(میلیون ریال)		(میلیون ریال)							
۳۷	فلزات	۴۷/۵	۲۹۸/۳	۲۸/۱	۱۵/۰	۲۶/۱	۱۷/۳	۳۳/۵	۱۲/۲	۱۰/۲	۱۲/۲	۲۰/۱	۱۳/۸	
۳۶	کانی	۲۲/۱	۶۹/۵	۲۲/۶	۵/۹	۱/۹	۲۲/۷	۰/۸	۲/۳	۰/۷	۲۱/۱	۱/۷	۱۷/۷	
۳۸	ماشین آلات	۶/۲	۱۸/۶	۲۲/۰	۴۶	۲/۲	۱۴/۸	۱/۰	۲/۲	۱/۰	۷/۷	۱/۴	۶/۷	
۳۳	چوب	۰/۱۲	۰/۲۵	۲۱/۴	۱/۹	۱/۹	۲/۷	۱/۷	۲/۶	۰/۹	۱/۸	۰/۹	۱۳/۹	
۳۱	غذایی	۱۳/۴	۳۱/۷	۱۷/۲	۴/۱	۸/۳	۱۴/۱	۰/۵	۱/۵	۰/۶	۲۲/۰	۱/۷	۲۰/۸	
۳۴	کاغذ	۰/۲۱	۰/۴۲	۱۳/۹	۱/۸	۱/۸	۱۴/۹	۱/۱	۱/۶	۰/۴	۷/۵	۰/۵	۴/۵	
۳۲	نساجی	۸۶/۷	۱۳۹/۱	۹/۵	۲/۶	۳/۹	۸/۱	۱/۶	۲/۴	۸/۱	۸/۱	۱/۹	۷/۶	
۳۵	شیمیابی	۳۰/۴	۲۸/۳	۴/۶	۶/۱	۶/۰	۱/۳	۴/۰	۲/۳	-۱/۴	۴/۰	۲/۷	۲/۴	
۳۰	کل صنایع	۲۰۷/۱	۵۹۶/۲	۱۹/۹	۳/۲	۸/۰	۱۸/۳	۰/۱	۱/۲	۱۷/۴	۵/۰	۵/۲	۱۷/۶	

مأخذ: نتایج تحقیق

منابع و مأخذ

- آذری‌ایجانی، کریم. اندازه‌گیری و تحلیل بهره‌وری صنایع ایران، سازمان برنامه و بودجه استان اصفهان، گروه اقتصادی، ۱۳۶۸.
- توکلی، اکبر. اقتصاد سنجی فروپاشی فروض استاندارد، جهاد دانشگاهی اصفهان. ۱۳۷۳.
- توکلی، اکبر و نفر، مهدی. اقتصاد ریاضی، ج ۲، جهاد دانشگاهی اصفهان، ۱۳۶۸.
- فوارسته، ژان. قدرت تولید ترجمه مجید امین، انتشارات رز، تهران، ۱۳۵۶.
- جورج، سی شن. اندازه‌گیری و تحلیل بهره‌وری، بنیاد مستضعفان و جانبازان، تهران، ۱۳۷۲.
- فیاضی، سید جلال و ملک‌زاده آراسته، احمد. بهره‌وری، انتشارات بارثاوا، ۱۳۷۴.
- ماسایوشی و دیگران. اندازه‌گیری بهره‌وری، ارزش افزوده و روش‌های تجربی برای بهبود مدیریت، سازمان بهره‌وری ملی ایران، ۱۳۷۳.
- هایول، جونز. درآمدی بر نظریه جدید رشد اقتصادی، ترجمه صالح لطیفی، مرکز نشر دانشگاهی، تهران، ۱۳۷۰.
- هیئت ملی بهره‌وری سنگاپور، مفاهیم اساسی بهره‌وری، بنیاد مستضعفان و جانبازان، ۱۳۷۴.
- Apender. M. "Elasticity of Labor Productivity in Indian Manufacturing" *Productivity, Vol. 36, No.2, July-September, 1995.*
- Baghel, L.M.S. & N.G. Pendse, "An Econometric Analysis of Productivity Growth and Technological Change in Total Manufacturing Sector of India, The Indian Journal", *Vol. 44, No.2, 1997, PP.39-58.*
- Baily, Martin, N., "Productivity Growth and Material Use in U.S. Manufacturing", *Quarterly Journal of Econometrics, February, 1986.*
- Fil, EV, V, The Relationship Between the Growth of Labor Productivity And Wages, *problems of Economics, October, 1984, PP.71-86.*
- Prokopenko, J., *Productivity Management, 1987.*
- Kemme. D., "Productivity Growth In Polish Industry", *Journal of Comparative Economics, Vol. 11, 1987, PP. 1-20.*
- Lindbeck, A., "The Recent and Productivity Growth". *The Economic Juornal, Vol. 93, 1983, PP. 13-34.*